

Ons kenmerk: ACM/DE/2014/206723
Zaaknummer: 14.0380.52

Besluit tot vaststelling van de transport- en aansluittarieven elektriciteit per 1 januari 2015 voor DELTA Netwerkbedrijf B.V.

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 41c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998.

Pagina
1/29

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag

T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Achtergrond	3
3	Juridisch kader	5
4	Procedure	9
5	Vaststelling Totale Inkomsten.....	11
6	Beoordeling tarieven.....	18
7	Dictum	21
	Bijlage 1 Berekening van de Totale Inkomsten en correcties 2015	22
	Appendix bij Bijlage 1: Overzicht Totale Inkomsten en correcties 2015	29
	Bijlage 2 Tarievenblad en elementen EAV-tarieven	

Besluit

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 41c van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan stelt ACM jaarlijks voor iedere netbeheerder elektriciteit de tarieven vast, die deze netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, van de E-wet (hierna: transport- en aansluittarieven).
2. De transport- en aansluittarieven die ACM met dit besluit vaststelt, treden in werking met ingang van 1 januari 2015. Dit besluit is van toepassing op DELTA Netwerkbedrijf B.V. (hierna: DNWB).

2 Achtergrond

3. ACM houdt onafhankelijk toezicht op de elektriciteitsmarkt met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De elektriciteitsmarkt bestaat uit de segmenten productie, handel, levering en transport van elektriciteit. Bij productie, handel en levering van elektriciteit is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten in deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van elektriciteit is dit niet het geval. Afnemers met een aansluiting op een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welke netbeheerder zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waar zij een aansluiting op hebben.
4. Degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, is verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen.¹ De aanwijzing van een netbeheerder behoeft instemming van de minister van Economische Zaken (hierna: de Minister).² TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk hoogspanningsnet aangesloten, maar op een fijnmazig elektriciteitsdistributienet met een regionaal karakter (hierna: distributienet). Via het landelijk hoogspanningsnet en het distributienet komt de elektriciteit uiteindelijk terecht bij de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke distributienetten worden ook wel regionale netbeheerders genoemd. DNWB is een regionale netbeheerder elektriciteit (hierna: netbeheerder).

3/29

---

¹ Ingevolge artikel 10, negende lid, van de E-wet. Ingevolge artikel 11, eerste lid, van de E-wet kan een rechtspersoon die de productie, de aankoop of de levering van elektriciteit verricht *niet* worden aangewezen als netbeheerder.

² Ingevolge artikel 12, tweede lid, van de E-wet.

Besluit

4/29

5. In de E-wet zijn de beheertaken voor netbeheerders bepaald.³ Een netbeheerder heeft onder meer tot taak om de door hem beheerde netten in werking te hebben, te onderhouden en de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen. Daarnaast heeft een netbeheerder tot taak om de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij hij maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie in overweging neemt waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden.⁴ Netbeheerders hebben er belang bij dat zij de efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement op het daadwerkelijk geïnvesteerde vermogen voor de kapitaalverschaffers) die zij maken om te voldoen aan de wettelijke beheertaken, kunnen terugverdienen.
6. Ingevolge de artikelen 12 en 16 van de E-wet hebben netbeheerders een wettelijk monopolie. Zij ondervinden bij het beheer van hun netten geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een netbeheerder onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven in rekening brengt of tussen verschillende typen afnemers discrimineert. Afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn namelijk gebaat bij bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Ook indien de netbeheerder een hoger rendement behaalt dan in het economisch verkeer gebruikelijk, worden afnemers benadeeld. Dat afnemers in dergelijke gevallen benadeeld worden klemt des te meer, omdat zij meestal niet in staat zijn om te kiezen voor een aansluiting op een distributienet van een andere netbeheerder waar zij *“meer waar voor hun geld krijgen”*.⁵
7. De wetgever heeft ACM daarom belast met de taak om een methode vast te stellen waarmee netbeheerders *“een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie”*⁶ en *“netbeheerders financiële prikkels voor zowel kwaliteit als efficiencyverbetering”*⁷ krijgen. Indien daarvan sprake is, resulteert dat naar de mening van ACM in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een dergelijke methode reguleert ACM de inkomsten van de netbeheerders. ACM beoogt daarbij een optimale balans te vinden tussen de belangen van

---

³ Ingevolge artikel 17 van de E-wet is het de netbeheerder niet toegestaan goederen of diensten waarmee zij in concurrentie treden te leveren, met uitzondering van de in dat artikel limitatief opgesomde werkzaamheden. Artikel 43 van de E-wet stelt daarbij dat een netbeheerder verplicht is een afzonderlijke boekhouding te voeren voor het beheer van de netten op grond van zijn taken, bedoeld in de artikelen 16 en 16a van de E-wet.

⁴ Ingevolge artikel 16, eerste lid, van de E-wet.

⁵ *Kamerstukken II 2002-2003*, 28 174, nr. 28, p. 13.

⁶ *Kamerstukken II 2002-2003*, 28 174, nr. 28, p. 13.

⁷ *Kamerstukken II 2003-2004*, 29 372, nr. 3, p. 19.

Besluit

de diverse betrokkenen. Toepassing van een dergelijke methode leidt uiteindelijk tot een doelmatigheidskorting (hierna: x-factor), een kwaliteitsterm (hierna: q-factor) en rekenvolumina voor elke netbeheerder afzonderlijk. De x-factor, q-factor en de rekenvolumina leiden op hun beurt weer tot de tarieven die elke netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor de transport- en aansluitdienst van elektriciteit aan zijn afnemers. Kortom, ACM stelt een reguleringsmethode vast waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van transport worden bevorderd ten behoeve van afnemers als ware er marktwerking.

3 Juridisch kader

8. Jaarlijks stelt ACM in afzonderlijke tarievenbesluiten de maximum transport- en aansluittarieven vast die elke netbeheerder in rekening mag brengen. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe de transport- en aansluittarieven voor 2015 samenhangen met het methodebesluit voor regionale netbeheerders elektriciteit voor de zesde reguleringsperiode (2014-2016)⁸ (hierna: het methodebesluit) en de daarvan afgeleide x-factor, q-factor en rekenvolumina per netbeheerder voor de periode 2014-2016. ACM hecht hier aan omdat deze begrippen onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

Van het methodebesluit en het x-factor-, q-factor- en rekenvoluminabesluit...

9. ACM legt de methode tot vaststelling van de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor netbeheerders in een separaat methodebesluit vast. Voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 (hierna: zesde reguleringsperiode) heeft ACM deze methode vastgelegd in het methodebesluit. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41, eerste, derde, vierde en vijfde lid, van de E-wet:

“1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.

---

⁸ Besluit van 26 september 2013 met kenmerk 103999/536.

Besluit

(...)

3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.

4. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.

5. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 41b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”

10. Vervolgens heeft ACM de in het methodebesluit neergelegde methode toegepast om de hoogte van de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder afzonderlijk vast te stellen. Voor de zesde reguleringsperiode zijn de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor DNWB gewijzigd vastgesteld met het besluit van 11 september 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/205163. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41a, eerste lid, van de E-wet:

“1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
- b. de kwaliteitsterm, en
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”

via het tarievenvoorstel...

11. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de netbeheertaken (hierna: tarievenvoorstel) aan ACM. Daarbij nemen de netbeheerders onder meer het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Elektriciteit, de door ACM vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41b, eerste en tweede lid, van de E-wet:

“1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,

Besluit

- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,
d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1} ,$$

waarbij:

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten doelmatig zijn;

f. [dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]

g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.

2. De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.”

naar het tarievenbesluit

12. ACM stelt de transport- en aansluittarieven met betrekking tot de netbeheertaken voor iedere netbeheerder jaarlijks vast (hierna: tarievenbesluit). Dit tarievenbesluit bevat de transport- en aansluittarieven die afnemers van elektriciteit ten hoogste moeten betalen. De

Besluit

wettelijke grondslag voor het tarievenbesluit is artikel 41c, eerste of derde lid van de E-wet, waarbij ACM een correctie kan toepassen op grond van het tweede, vijfde of zesde lid van dat artikel of de begininkomsten van een reguleringsperiode kan vaststellen op het efficiënte kostenniveau (inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is) op grond van het vierde lid van dat artikel:

- “1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.*
- 2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:*
  - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;*
  - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;*
  - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;*
  - d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.*
- 3. Indien een voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 41b.*
- 4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 41, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van TIt-1, de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.*
- 5. Indien een besluit op grond van artikel 41, eerste lid, of 41a eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.*
- 6. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren met de gederfde inkomsten die voor netbeheerders zijn ontstaan door toepassing van een volumecorrectie op grond van artikelen 29, zevende tot en met tiende*

Besluit

lid, in 2014.”

13. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot 1 januari van het jaar volgend op inwerkingtreding ingevolge artikel 42, eerste lid, van de E-wet:

“1. De tarieven treden in werking op een door ACM van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.”

4 Procedure

14. Met het methodebesluit heeft ACM op grond van artikel 41, eerste lid, van de E-wet de methode vastgesteld tot vaststelling van de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor de zesde reguleringsperiode.
15. Met het besluit van 11 september 2014 met het kenmerk ACM/DE/2014/205163 heeft ACM op grond van artikel 41a, eerste lid, van de E-wet een x-factor van 4,39 een q-factor van 0,02 en de rekenvolumina voor de zesde reguleringsperiode gewijzigd vastgesteld voor DNWB. ACM hanteert in beginsel deze rekenvolumina bij het onderhavige tarievenbesluit. De voor het jaar 2015 gehanteerde rekenvolumina zijn weergegeven in Bijlage 2 van dit besluit.
16. Aan de hand van artikel 41b, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet, heeft ACM met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: cpi) voor het jaar 2015 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2015 bedraagt 1,0%.
17. Ingevolge artikel 41c, eerste of derde lid, van de E-wet stelt ACM de transport- en aansluittarieven voor iedere netbeheerder jaarlijks vast, waarbij ACM een correctie kan toepassen op grond van het tweede, vijfde of zesde lid van dat artikel.
18. In het kader van een zorgvuldige voorbereiding van het onderhavige besluit heeft ACM alle afzonderlijke netbeheerders, Netbeheer Nederland en organisaties die op de elektriciteitsmarkt belangen behartigen van onder meer consumenten, zakelijke energieverbruikers en het bedrijfsleven in het algemeen, uitgenodigd voor een tweetal klankbordgroepen. ACM heeft allereerst een klankbordgroep georganiseerd op 10 juli 2014. Vervolgens heeft ACM nader overlegd met de klankbordgroep op 19 augustus 2014. Deze

Besluit

overleggen hadden een informierend en consulterend karakter ten behoeve van onderhavig besluit.

19. Op 12 september 2014 heeft ACM het verzoek naar DNWB gestuurd om een tarievenvoorstel, als bedoeld in artikel 41b, eerste lid, van de E-wet, bij ACM in te dienen. Op 25 september 2014 heeft ACM het tarievenvoorstel ontvangen.
20. Op 3 oktober 2014 heeft ACM het tarievenvoorstel ter inzage gelegd. Tevens heeft zij dit voorstel op haar website gepubliceerd (www.acm.nl). Hiervan is mededeling gedaan in de Staatscourant.⁹ Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 17 oktober 2014, heeft ACM belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie op het tarievenvoorstel in te dienen. ACM heeft op 17 oktober 2014 een reactie ontvangen van de Vereniging Energie, Milieu en Water (VEMW). In hoofdstuk 6 zal ACM deze reactie betrekken bij haar beoordeling van het tarievenvoorstel.
21. Na ontvangst van het tarievenvoorstel heeft ACM het voorstel beoordeeld en geconcludeerd dat het voorstel aan de gestelde eisen voldoet. ACM heeft derhalve aan DNWB geen aanvullende vragen meer gesteld. ACM beschouwt het tarievenvoorstel van 25 september 2014 daarom als definitief tarievenvoorstel.

10/29

---

⁹ Staatscourant 3 oktober 2014, nr. 28166.

Besluit

5 Vaststelling Totale Inkomsten

22. Op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet houdt ACM bij de vaststelling van de Totale Inkomsten 2015 apart rekening met de inkoopkosten transport van de regionale netbeheerders bij TenneT. ACM doet dit door de geschatte inkoopkosten transport zonder toepassing van de wettelijke formule toe te voegen aan de Totale Inkomsten 2015. Specifiek voor 2015 berekent ACM de inkoopkosten transport in twee stappen en doet dit als volgt.
23. In de eerste plaats brengt ACM de geschatte inkoopkosten transport (in het efficiëntieniveau 2013) in mindering op de Begininkomsten 2013. In het rekenmodel behorende bij de (gewijzigde) x-factorbesluiten van de zesde reguleringsperiode heeft ACM beide bedragen berekend. Hieruit resulteren de 'Begininkomsten 2013 (exclusief inkoopkosten transport)'. Vervolgens past ACM de wettelijke formule toe op deze Begininkomsten 2013 (exclusief inkoopkosten transport) en telt daar vervolgens de geschatte inkoopkosten transport *in prijspeil 2015* bij op.
24. In de tweede plaats wordt in de Totale Inkomsten 2015 rekening gehouden met extra inkomsten voor de regionale netbeheerders vanwege het samenvoegen van het systeemdienstentariaf van TenneT met het transporttarief van TenneT per 1 januari 2015 als gevolg van de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (volumecorrectie nettarieven voor de energie-intensieve industrie)¹⁰. Door deze samenvoeging zullen de inkoopkosten transport voor de regionale netbeheerders significant toenemen. Vanwege deze bijzondere omstandigheden – een significante stijging van de inkoopkosten transport als gevolg van een wetswijziging tijdens de reguleringsperiode – kiest ACM ervoor om hier op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet al bij de berekening van de Totale Inkomsten 2015 rekening mee te houden in plaats van dit enkel te corrigeren in toekomstige tarieven door middel van een correctie (nacalculatie) op grond van artikel 41b, tweede lid, jo. 41c, tweede lid onderdeel c, van de E-wet.¹¹ ACM doet dit als volgt.
25. ACM schat eerst de omvang van de verschuiving van de inkomsten voor de systeemdienst naar de transportdienst die de sector als geheel (netbeheerders en directe afnemers) zullen hebben als additionele kosten voor de transportdienst van TenneT in 2015. Deze schatting

11/29

---

¹⁰ Staatsblad 2013, 575.

¹¹ Dit laat de gebruikelijke correctie voor de inkoopkosten transport, waarbij wordt nagecalculeerd vanwege het verschil tussen de geschatte en feitelijke gegevens, onverlet. Deze nacalculatie zal echter van minder omvang zijn in vergelijking tot de situatie dat hierin ook de extra inkoopkosten transport als gevolg van het samenvoegen van het systeemdienstentariaf van TenneT met het transporttarief van TenneT zou worden meegenomen.

Besluit

baseert ACM op de inkomsten voor de systeemdienst voor TenneT in 2014. Deze inkomsten zijn vastgesteld in het tarievenbesluit 2014 van TenneT.¹²

26. Vervolgens wordt geschat welk deel van deze inkomsten als kosten bij de regionale netbeheerders terecht zal komen. Een deel van de transporttarieven brengt TenneT rechtstreeks in rekening bij direct aangesloten afnemers (niet zijnde regionale netbeheerders) op de EHS en HS netten. Het andere deel wordt door TenneT in rekening gebracht bij de regionale netbeheerders en zo resulteren in inkoopkosten transport. ACM baseert de schatting van het aan regionale netbeheerders doorbelaste deel op een opgave van TenneT, gebaseerd op de volumes voor transport van TenneT.
27. Daarna worden deze geschatte additionele inkoopkosten transport over de individuele regionale netbeheerders verdeeld op basis van hun aandeel in de Samengestelde Output (SO) welk volgt uit het (gewijzigde) x-factormodel voor de zesde reguleringsperiode. Deze geschatte additionele inkoopkosten transport worden tot slot met toepassing van de cpi omgezet naar prijspeil 2015.
28. Op basis van de wettelijke formule zoals opgenomen in randnummer 11, de x- en q-factoren zoals opgenomen in randnummer 15, de cpi zoals opgenomen in randnummer 16 en de geschatte inkoopkosten transport stelt ACM de Totale Inkomsten (exclusief correcties) voor het jaar 2015 voor DNWB vast op EUR 70.796.700.
29. Op grond van artikel 41c, tweede lid, van de E-wet kan ACM de tarieven die zullen gelden in het jaar *t* corrigeren. ACM corrigeert de Totale Inkomsten 2015 (exclusief correcties) voor het volgende:
- 1) Nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2013;
  - 2) Nacalculatie Inkoopkosten Transport 2013;
  - 3) Nacalculaties als gevolg van wijziging van de x-factorbesluiten vijfde (2011-2013) en zesde (2014-2016) reguleringsperiode;
  - 4) Correctie overdracht HS-netten van Stedin aan TenneT;
  - 5) Nacalculatie als gevolg van beslissing op bezwaar tarieven 2012 RENDO.

Hierna behandelt ACM bovenstaande correcties die in de Totale Inkomsten 2015 zijn verwerkt.

30. Voorts merkt ACM op dat zij iedere netbeheerder in staat heeft gesteld om de doelmatige kosten op te geven die deze netbeheerder in 2013 en 2014 heeft gemaakt voor de verwerving van – en investering in – een bestaand net waarvoor nog niet eerder een

12/29

---

¹² Besluit van 5 decemeber 2013 met kenmerk: ACM/DE/2013/206302

Besluit

netbeheerder was aangewezen door of met instemming van de Minister, zoals bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onder g, van de E-wet. Geen van de netbeheerders heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, waardoor ACM voor deze kosten geen nacalculatie heeft verwerkt in de Totale Inkomsten 2015. Om die reden geeft ACM deze nacalculatie niet weer in Bijlage 1 van dit besluit.

31. Eveneens heeft ACM iedere netbeheerder in staat gesteld substantiële volumewijzigingen over de periode 2010-2012 aan ACM kenbaar te maken, in het kader van het in het methodebesluit elektriciteit 2014-2016 neergelegde voornemen deze volumewijzigingen te verwerken in de tarieven. Meerdere netbeheerders hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Bij de berekening van de bijbehorende nacalculatiebedragen heeft ACM geconstateerd dat de omvang van deze nacalculatie zeer beperkt is, te weten 0,01% van de Totale Inkomsten van de betreffende netbeheerders. ACM acht een dergelijke omvang niet substantieel genoeg om deze nacalculatie op grond van artikel 41c, tweede lid onderdeel b, van de E-wet mee te nemen in de Totale Inkomsten en de tarieven voor 2015. De reden hiervoor is dat ACM, indien zij in voorgaande jaren de beschikking zou hebben gehad over de juiste volumegegevens, geen tarieven zou hebben vastgesteld die *in aanmerkelijke mate* zouden afwijken van de in voorgaande jaren vastgestelde tarieven. Deze nacalculatie komt daarom te vervallen.
32. Tot slot merkt ACM het volgende op met betrekking tot de (eventuele) verrekening van het saldo tussen de maximumtarieven en de lagere gehanteerde tarieven door Enexis over de jaren 2012 en 2013. ACM stelt jaarlijks de maximumtarieven vast per netbeheerder. In de jaren 2012 en 2013 heeft Enexis tarieven gehanteerd die onder de maximumtarieven lagen. In latere jaren kunnen correcties worden doorgevoerd die zien op het jaar 2012 of 2013. ACM heeft besloten om, indien het saldo van deze latere correcties over het jaar 2012 of 2013 tot een lager niveau van inkomsten leidt (een negatief saldo voor Enexis), er rekening mee te houden dat Enexis in de jaren 2012 en 2013 met de daadwerkelijk gehanteerde tarieven minder dan de Totale Inkomsten op basis van de door ACM vastgestelde maximumtarieven heeft behaald. Dit doet ACM als volgt. Wanneer er voor Enexis een negatief saldo vanuit de correcties over 2012 of 2013 resulteert, zal ACM dit negatieve correctiesaldo opwaarts corrigeren tot nul in de Totale Inkomsten, met een maximum aan de inkomsten die Enexis over 2012 of 2013 met de lagere gehanteerde tarieven niet heeft benut. ACM heeft het saldo van nacalculaties voor de jaren 2012 en 2013 berekend in het kader van het onderhavige besluit. Omdat het saldo voor Enexis over elk van deze jaren positief is, gaat ACM daarom met betrekking tot dit onderwerp niet over tot correctie van de Totale Inkomsten 2015. Om die reden geeft ACM deze nacalculatie niet weer in Bijlage 1 van dit besluit.

Besluit

5.1 Nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2013

33. In het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit (2011-2013)¹³ heeft ACM aangekondigd na te calculeren voor het objectieve regionale verschil (hierna: ORV) 'Lokale Heffingen'. ACM beschikt nu over de feitelijke gegevens van het jaar 2013. Op grond van artikel 41c, tweede lid onder c, van de E-wet past ACM de Totale Inkomsten 2015 aan, nu de feitelijke gegevens afwijken van de geschatte gegevens van de kosten voor Lokale Heffingen in 2013.
34. ACM berekent de correctie voor de nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2013 als volgt. De geschatte gegevens voor Lokale Heffingen in de x-factor berekening (gebaseerd op het jaar 2009) worden vervangen door de feitelijke gegevens voor het jaar 2013. Conform de reguleringsystematiek kan op basis van de feitelijke gegevens over de kosten van Lokale Heffingen in het jaar 2013, het beoogde niveau van inkomsten voor het jaar 2013 exact worden bepaald.
35. Het verschil tussen het inkomstenniveau in 2013 op basis van de geschatte gegevens en het inkomstenniveau in 2013 op basis van de feitelijke gegevens bepaalt het nacalculatiebedrag. ACM gebruikt het rekenmodel behorende bij de (gewijzigde) x-factorbesluiten van de vijfde reguleringsperiode¹⁴ om dit verschil te berekenen en tot een aanpassing van het inkomstenbedrag te komen. Het nacalculatiebedrag resulteert in de correctie 'Lokale Heffingen 2013' en deze wordt verdisconteerd in de Totale Inkomsten 2015.

5.2 Nacalculatie Inkoopkosten Transport 2013

36. De nacalculatie van inkoopkosten transport 2013 komt voort uit de inwerkingtreding van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet, als gevolg van het amendement Zijlstra¹⁵. Hierin is bepaald dat vanaf het jaar 2012 de inkoopkosten transport volledig moeten worden nagecalculeerd voor de netbeheerders. Hieronder geeft ACM per stap aan hoe de nacalculatie wordt berekend.
37. Eerst wordt berekend welke vergoeding de netbeheerders al ontvangen hebben voor inkoopkosten transport in het jaar 2013 via de reguleringsystematiek (stap 1). Vervolgens wordt bepaald wat de daadwerkelijke inkoopkosten transport van de netbeheerders waren in 2013 (stap 2). Het verschil tussen de al vergoedde inkoopkosten transport en de werkelijke inkoopkosten transport over het jaar 2013 is het na te calculeren bedrag. Deze stappen worden hieronder verder toegelicht.

---

¹³ Besluit van 8 juni 2012 met kenmerk 104007/47.

¹⁴ Besluit van 11 september 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/205146.

¹⁵ *Kamerstukken II*, 31 904, nr. 47.

Besluit

15/29

38. In de bepaling van de inkoopkosten transport in stap 1 en stap 2 wordt ook rekening gehouden met de inkoopkosten van regionale netbeheerders bij boven- of naastliggende regionale netbeheerders. Artikel 41b, tweede lid, van de E-wet maakt immers geen onderscheid naar de netbeheerder bij wie de inkoopkosten transport plaatsvinden.
39. In **stap 1a** bepaalt ACM de inkoopkosten transport die als uitgangspunt in de reguleringssystematiek zijn gehanteerd. In het methodebesluit van de vijfde reguleringsperiode wordt uitgegaan van het jaar 2009 als basisjaar voor de tarieven in de vijfde reguleringsperiode. Om die reden hanteert ACM de inkoopkosten transport voor het jaar 2009, zoals opgenomen in de gewijzigde x-factorberekening elektriciteit voor de vijfde reguleringsperiode.
40. Bij **stap 1b** worden de inkoopkosten transport uit stap 1a omgerekend naar de verwachte inkoopkosten transport voor het jaar 2013. Dit doet ACM door de inkoopkosten transport uit 2013 met de productiviteitsverandering en de cpi voor de jaren 2010 tot en met 2012, naar deze jaren om te rekenen. Op die manier houdt ACM rekening met de in de vijfde reguleringsperiode elektriciteit (2011-2013) verwachte ontwikkeling van (de totale) kosten en zet ACM de kosten om naar het prijspeil in het jaar 2013.
41. Bij **stap 1c** corrigeert ACM vervolgens voor de volume-effecten die gedurende de periode van 2009 tot en met 2013 optraden. De reden hiervoor is dat ACM alleen die verschillen in inkoopkosten wil nacalculeren die gerelateerd zijn aan tariefverschillen en niet die verschillen die gerelateerd zijn aan veranderingen in het volume. Tegenover elke volumeverandering staat immers al een vergoeding voor de netbeheerders via hun eigen tarieven. Nu de inkoopkosten transport in het jaar 2009 zijn gebaseerd op de ingekochte volumes in het jaar 2009, corrigeert ACM voor de volumeveranderingen in de daaropvolgende jaren. Deze volumecorrectie wordt gebaseerd op de volumemutatie voor de transportdienst, waarbij deze over de jaren 2009 tot en met 2013 vergelijkbaar is gemaakt door de volumes in ieder jaar met sectortarieven te wegen.
42. Uit het volgen van de bovenstaande stappen resulteren de vergoedde inkoopkosten transport voor het jaar 2013 op sectorniveau. In de berekening van de reeds vergoedde inkoopkosten transport in stap 1 hanteert ACM de verhoudingen in de inkoopkosten transport in het jaar 2009 als verdeelsleutel. Deze keuze volgt direct uit het amendement Zijlstra, omdat deze kosten volgens het amendement een individueel karakter kennen en daarom ook zo dienen te worden verrekend. Het eindresultaat van stap 1 is per individuele netbeheerder het bedrag aan inkoopkosten transport waar reeds rekening mee is gehouden in de tarieven.
43. Voor stap 2 hanteert ACM per individuele netbeheerder de inkoopkosten transport voor het jaar 2013 zoals opgegeven in de reguleringsdata over 2013.

Besluit

44. In stap 3 berekent ACM per individuele netbeheerder het nacalculatiebedrag door het eindresultaat van stap 1 te verminderen op het eindresultaat van stap 2.

5.3 Nacalculaties als gevolg van wijziging van de x-factorbesluiten vijfde (2011-2013) en zesde (2014-2016) reguleringsperiode

45. ACM heeft op 11 september 2014 gewijzigde x-factoren en q-factoren vastgesteld voor de vijfde en zesde reguleringsperiode. Hierdoor wijzigt het bedrag aan Totale Inkomsten voor de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014. In de nacalculatie zal per netbeheerder berekend worden wat de Totale Inkomsten zonder correcties over 2011, 2012, 2013 en 2014 zouden zijn geweest met de destijds vastgestelde x-factor en q-factor en wat deze zijn met de gewijzigde x-factor en q-factor. Het verschil zal na indexering worden gecorrigeerd op de Totale Inkomsten 2015.
46. Voor 2015 houdt ACM hier rekening mee door het TI-bedrag direct te baseren op de gewijzigde x-factoren en begininkomsten. Daarnaast houdt ACM, voor zover van toepassing, ook bij de overige nacalculaties rekening met de nu gewijzigde x-factoren.
47. ACM is zich er bewust van dat als gevolg van de wijziging van de x-factoren en q-factoren van de vijfde en zesde reguleringsperiode eerder uitgevoerde nacalculaties in retrospectief mogelijk met onjuiste gegevens zijn berekend, omdat voor deze nacalculaties gebruik is gemaakt van de oorspronkelijke x-factoren van de vijfde en zesde reguleringsperiode. ACM heeft ervoor gekozen om deze mogelijk onjuist berekende nacalculaties niet te herberekenen in het kader van de vaststelling van de tarieven 2015. Tegen de gewijzigde besluiten staat beroep open. Ter voorkoming van herberekening op herberekening, kiest ACM ervoor om op dit moment alleen in de nieuwe correcties uit te gaan van de gewijzigde besluiten. Wanneer de gewijzigde besluiten formele rechtskracht hebben, worden de nacalculaties uit de betreffende jaren naar verwachting eenmalig en definitief herberekend. Om die reden heeft ACM ervoor gekozen om de secundaire effecten van de x-factorwijzigingen, oftewel het herberekenen van mogelijk onjuist berekende nacalculaties uit het verleden, niet in de tarievenmodules voor 2015 te verwerken.

5.4 Correctie overdracht HS-netten van Stedin aan TenneT

48. Op grond artikel 10, eerste en tweede lid, van de E-wet dient het beheer van de HS-netten bij TenneT te liggen. Een uitzondering hierop betreft HS-netten waarop Cross Border Lease (CBL)-overeenkomsten zijn gevestigd. Stedin heeft bij ACM aangegeven dat de CBL-overeenkomsten op de HS-netten van Stedin zijn komen te vervallen. Om deze reden gaat ACM voor de vaststelling van de tarieven er per 1 januari 2015 van uit dat het beheer van de desbetreffende netten bij TenneT is komen te liggen. Door deze beheeroverdracht veranderen de kosten van Stedin voor haar netten en past ACM de inkomsten hierop aan. ACM verwerkt de financiële gevolgen van de overgang van het beheer van de CBL-netten vanaf 2015 in de tarieven. ACM berekent de correctie op de totale inkomsten als volgt.

Besluit

Stap 1: bepalen inschatting GAW en afschrijvingen 2015

49. Eerst worden de Gestandaardiseerde Activa Waarde (hierna: GAW) en de afschrijvingen over het jaar 2014 bepaald op basis van een prognose van Stedin. ACM heeft geconstateerd dat de GAW over 2014 een aanzienlijke toename kent door de ingebruikname van activa in het jaar 2014. In het kader van de correctie van de Totale Inkomsten van Stedin voor de HS-overdracht acht ACM het niet redelijk om uit te gaan van de kosten gerelateerd aan deze aanzienlijke activering. Reden hiervoor is dat deze activering zeer sterk afwijkt van waar op basis van de uit de productiviteitsverandering voortvloeiende inkomsten van Stedin voor het jaar 2015 rekening mee is gehouden, waardoor het bij de overdracht van HS-netten niet redelijk is gerelateerde kosten in mindering te brengen op de inkomsten. De GAW en de afschrijvingen voor het jaar 2015 worden vervolgens bepaald op basis van een correctie voor inflatie en voor de productiviteitsverandering (hierna: PV). Hiervoor wordt de PV van de zesde reguleringsperiode gehanteerd zoals deze in de (gewijzigde) x-factorbesluiten is opgenomen.
50. De vermogenskostenvergoeding wordt bepaald op basis van de GAW voor 2015 vermenigvuldigd met de *Weighted Average Cost of Capital* (hierna: WACC). De reële WACC voor 2013 is voor de regionale netbeheerders elektriciteit vastgesteld op 6,0%. Voor 2016 is deze vastgesteld op 3,6%. Aangezien de WACC buiten de toepassing van het vaststellen van de Totale Inkomsten op het efficiënte kostenniveau inclusief een redelijk rendement, als bedoeld in artikel 41c, vierde lid, van de E-wet, valt, is er sprake van geleidelijke ingroei van de waarde voor 2013 naar de waarde voor 2016. Daarom rekent ACM voor het jaar 2015 met een WACC van 4,5%, namelijk een 2/3e stap van 6,2% naar 3,6%.

Stap 2: bepalen inschatting operationele kosten 2015

51. Eerst worden de operationele kosten (excl. inkoopkosten transport) over het jaar 2014 en de inkoopkosten transport bepaald op basis van een prognose van Stedin. Vervolgens worden de operationele kosten (excl. inkoopkosten transport) voor 2015 bepaald door rekening te houden met inflatie en de PV. De inkoopkosten transport 2015 worden bepaald door rekening te houden met inflatie.

Stap 3: berekenen correctiebedrag 2015

52. Door de overdracht van HS-netten zal Stedin minder beheerkosten en meer inkoopkosten transport kennen. Het correctiebedrag voor de beheeroverdracht van HS-netten bestaat uit het in mindering brengen op de Totale Inkomsten van de prognose voor de vermogenskostenvergoeding 2015, de afschrijvingen 2015 en de operationele kosten (excl. inkoopkosten transport). In meerdering op de Totale Inkomsten 2015 wordt gebracht de prognose voor de inkoopkosten transport 2015. Het saldo van deze prognoses wordt opgenomen als correctie op de Totale Inkomsten van Stedin over 2015.

Besluit

53. ACM is voornemens om bij de bovenstaande stappen in een toekomstig tarievenbesluit de prognose te vervangen door de feitelijke gegevens. Daarnaast zal ACM bij de toekomstige nacalculatie van inkoopkosten transport over het jaar 2015 rekening houden met de via deze correctie opgenomen inkomsten voor inkoopkosten transport 2015 voor Stedin.

5.5 Nacalculatie als gevolg van beslissing op bezwaar tarieven 2012 RENDO

54. Deze nacalculatie vloeit voort uit de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) van 13 februari 2014.¹⁶ Daarin heeft het CBb geoordeeld dat het beroep van RENDO tegen de tarieven 2012 gegrond is. Als gevolg van deze uitspraak dient ACM de nacalculaties 'Wijziging EAV-tarieven' voor de jaren 2009 en 2010, zoals opgenomen in het tarievenbesluit elektriciteit 2012 van RENDO, ongedaan te maken. De te verrekenen bedragen worden via een correctie op grond van artikel 41c, tweede lid onder a, van de E-wet in de Totale Inkomsten 2015 verwerkt.

5.6 Vaststelling Totale Inkomsten 2015 inclusief correcties

55. ACM stelt de Totale Inkomsten voor het jaar 2015 inclusief correcties voor DNWB vast op EUR 68.832.891. Voor de berekening van de Totale Inkomsten inclusief deze correcties verwijst ACM naar Bijlage 1 van het onderhavige besluit. ACM beoordeelt het tarievenvoorstel van Liander op basis van deze Totale Inkomsten 2015 inclusief correcties.

6 Beoordeling tarieven

56. ACM heeft op 25 september 2014 het tarievenvoorstel van DNWB ontvangen. ACM beoordeelt het ontvangen tarievenvoorstel aan de hand van artikel 41b, eerste lid, van de E-wet. Daartoe toetst ACM het tarievenvoorstel onder meer aan de richtlijnen voor het tarievenvoorstel die ACM bij het verzoek aan de netbeheerders om een voorstel in te dienen heeft meegedeeld. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de Totale Inkomsten en de individuele tarieven voor iedere netbeheerder. Eveneens toetst ACM de tarievenvoorstellen aan de Tarievenscode Elektriciteit.

57. In het proces voorafgaand aan het indienen van de tarievenvoorstellen 2015 heeft ACM een uitvoerige analyse gedaan van de bestaande tariefverschillen tussen netbeheerders in vergelijkbare categorieën diensten. Er kunnen verschillende oorzaken zijn voor tariefverschillen tussen netbeheerders. Bij sterk afwijkende tarieven van het sectorgemiddelde heeft ACM een kostenonderbouwing voor deze tarieven aan de betreffende netbeheerder gevraagd. Deze analyse heeft tot verscheidene aanpassingen in

---

¹⁶ ECLI:NL:CBB:2014:45.

Besluit

de tarieven van de netbeheerders geleid ten opzichte van de tarieven voor 2014. ACM heeft de kostenonderbouwingen beoordeeld en meegenomen in haar beoordeling van het uiteindelijk ingediende tarievenvoorstel.

58. ACM heeft één reactie, van VEMW, ontvangen op de gepubliceerde tarievenvoorstellen. VEMW is van mening dat de tarievenvoorstellen zonder duidelijke onderbouwing of toelichting ter inzage zijn gelegd en dat zij de tarievenvoorstellen lastig kan beoordelen omdat zij niet beschikt over volumegegevens en informatie over de kosten die netbeheerders per netvlak maken. Dit geldt zowel voor de transporttarieven als de aansluittarieven. Zij vraagt zich af welke methodiek de verschillende regionale netbeheerders hanteren om te komen tot de gekozen verdeling van de Totale Inkomsten over de tariefcategorieën. Voorts stelt VEMW dat het voor belanghebbenden onmogelijk is om de tarievenvoorstellen te beoordelen zonder een duidelijke berekening van de voorgestelde tarieven per tariefcategorie en een onderbouwing van de gemaakte keuzes. In dit kader stelt VEMW dat het zonder een geschikte publicatie van de afzonderlijke boekhouding voor belanghebbenden de facto onmogelijk is om een onderbouwde reactie te geven voor de voorgestelde tarieven. VEMW is van mening dat afnemers van diensten van regionale netbeheerders enkel tarieven in rekening gebracht mogen krijgen die een afspiegeling zijn van de werkelijk gemaakte kosten, mits die op economisch verantwoorde en efficiënte wijze zijn uitgevoerd, en dat deze transparant en niet-discriminatoir moeten zijn, maar dat dit op basis van de gepubliceerde tarievenvoorstellen niet valt te beoordelen. Derhalve verzoekt VEMW ACM om belanghebbenden alsnog bovenstaande informatie te verstrekken en heb voldoende tijd te geven om adequaat op de tarievenvoorstellen te kunnen reageren.

59. Met betrekking tot de reactie van VEMW overweegt ACM het volgende. ACM toetst alle tarievenvoorstellen aan de TarievenCode en het beginsel van kostenoriëntatie, op basis waarvan ACM een beoordelingskader heeft opgesteld. Onderdeel van het beoordelingskader is onder meer het opvragen van gedetailleerde kostenonderbouwingen. ACM kiest er ieder jaar bewust voor om de gevraagde kostenonderbouwingen van individuele tarieven niet te publiceren, aangezien dit veelal gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die door de regionale netbeheerders vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld als bedoeld in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. In het navolgende zal ACM nader ingaan op het beoordelingskader. Verder ziet ACM toe op een correcte naleving van de relevante wetgeving door de regionale netbeheerders, met inbegrip van de verplichting tot het hanteren van transparante en non-discriminatoire tarieven en het voeren van een afzonderlijke boekhouding.

Beoordelingskader tarievenvoorstellen

60. ACM heeft de tarievenvoorstellen op de hierna volgende punten getoetst.

Besluit

20/29

61. In de eerste plaats heeft ACM beoordeeld of de netbeheerder voor ieder voorgesteld tarief bij een van het verwachte niveau afwijkende tariefmutatie een afdoende kostenonderbouwing heeft aangeleverd. Vanuit het principe van kostenoriëntatie vereist ACM dat de tariefmutaties die afwijken van de gemiddeld verwachte tariefmutatie, door de netbeheerder onderbouwd worden. Deze gemiddeld verwachte tariefmutatie, die per groep van tariefcategorieën kan verschillen, wordt gebaseerd op de toepassing van de x-factor, q-factor en de cumulatieve effecten van correcties op de tarieven van 2015. Uit de kostenonderbouwing moet blijken dat een afwijking van de verwachte tariefmutatie noodzakelijk is om specifiek voor het voorgestelde tarief tot een meer kostengeoriënteerd tarief te komen. ACM verzoekt in ieder geval om een kostenonderbouwing bij afwijkingen van meer dan vier procentpunt (positief of negatief) ten opzichte van de verwachte tariefmutatie.
62. In de tweede plaats heeft ACM de voorstellen beoordeeld op de door de netbeheerders voorgestelde deelmarktgrenzen. ACM toetst of de deelmarktgrenzen voor zowel de transporttarieven als de aansluittarieven in overeenstemming zijn met de TarievenCode Elektriciteit.
63. Met inachtneming van voornoemd toetsingskader heeft ACM de individuele voorstellen getoetst.
64. ACM gaat bij de vaststelling van de tarieven uit van de rechtmatigheid van het methodebesluit en het (gewijzigde) x-factorbesluit. Dat deze besluiten nog niet onherroepelijk zijn, doet daar niet aan af. Artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat de werking van een besluit niet wordt geschorst door het maken van bezwaar of het instellen van beroep. Daarom gaat ACM uit van de rechtsgeldigheid en de rechtmatigheid van het genoemde methodebesluit en x-factorbesluit.

Beoordeling voorstel DNWB

65. ACM acht het voorstel van DNWB in overeenstemming met voornoemd beoordelingskader.

Besluit

7 Dictum

66. Op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de E-wet stelt ACM de transport- en aansluittarieven voor het jaar 2015, die DELTA Netwerkbedrijf B.V. ten hoogste in rekening mag brengen, vast overeenkomstig Bijlage 2.
67. Bij het vaststellen van de transport- en aansluittarieven en rekenvolumina heeft ACM gebruik gemaakt van de door DELTA Netwerkbedrijf B.V. gehanteerde deelmarktgrenzen. In Bijlage 2 van dit besluit zijn de deelmarktgrenzen voor DELTA Netwerkbedrijf B.V. bijgevoegd.
68. Van dit besluit zal ACM mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal ACM dit besluit publiceren op de website van ACM (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van ACM. Daarnaast is iedere netbeheerder verplicht om een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al zijn vestigingen.
69. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

Den Haag,
Datum: 26 november 2014

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

21/29

Bijlage 1 Berekening van de Totale Inkomsten en correcties 2015

1 Inleiding

1. De transport- en aansluittarieven voor het jaar 2015 worden vastgesteld op basis van de Totale Inkomsten voor 2015. In deze inleiding legt ACM uit hoe zij de Totale Inkomsten 2015 inclusief correcties voor iedere netbeheerder berekent.
2. Ten eerste gebruikt ACM de formule uit artikel 41b, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Hiermee berekent ACM de Totale Inkomsten 2015. ACM hanteert hiervoor de Totale Inkomsten 2014 zonder correcties en hanteert daarbij de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: cpi), de gewijzigde x-factor en de q-factor die gelden voor de zesde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit (2014-2016). Tevens houdt ACM rekening met de Inkoopkosten Transport, zonder toepassing van de formule uit artikel 41b, eerste lid, van de E-wet, zoals volgt uit artikel 41b, tweede lid, van de E-wet.

$$TI_{i,2014}^{excl.corr} = (BI_{i,2013}^{excl.corr} - IT_{i,2013}^{inschattingNE6R}) \cdot \left(1 + cpi_{2014} - x_{i,2014-2016}^{gewijzigd} + q_{i,2014-2016}^{gewijzigd}\right) + IT_{i,2014}^{inschattingNE6R}$$

$$TI_{i,2015}^{excl.corr} = (TI_{i,2014}^{excl.corr} - IT_{i,2014}^{inschattingNE6R}) \cdot \left(1 + cpi_{2015} - x_{i,2014-2016}^{gewijzigd} + q_{i,2014-2016}^{gewijzigd}\right) + IT_{i,2015}^{inschattingNE6R} + IS_{i,2015}^{inschatting}$$

waarbij:

$TI_{i,t}^{excl.corr}$ De Totale Inkomsten in jaar t van netbeheerder i zonder correcties.

$BI_{i,2013}^{excl.corr}$ De Begininkomsten 2013 van netbeheerder i zonder correcties zoals die volgen uit bijlage 1 van het x-factorbesluit.

cpi_t De cpi^{17} voor het jaar t .

$x_{i,2014-2016}^{gewijzigd}$ De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering voor

22/29

¹⁷ de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Besluit

$q_{i,2014-2016}^{gewijzigd}$	netbeheerder i in de jaren 2014 tot en met 2016, zoals vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit van 11 september 2014.
$IT_{i,t}^{inschattingNE6R}$	De kwaliteitsterm voor netbeheerder i in de jaren 2014 tot en met 2016, zoals vastgesteld in het gewijzigde q-factorbesluit van 11 september 2014.
$IS_{i,2015}^{inschatting}$	Inschatting van het bedrag voor Inkoopkosten Transport voor het jaar t op basis van de berekening zoals gepresenteerd in het methodebesluit voor de zesde reguleringsperiode voor netbeheerder i .
$IS_{i,2015}^{inschatting}$	Inschatting van het bedrag aan extra inkoopkosten voor de systeemdienst in het jaar 2015 voor netbeheerder i .

3. ACM past op de transport- en aansluittarieven voor het jaar 2015 vijf correcties toe:

Correcties

In formules

▪ Nacalculatie ORV lokale heffingen over 2013.	$Cor_{i,2015}^{LH2013}$
▪ Nacalculatie Inkoopkosten transport over 2013.	$Cor_{i,2015}^{IT2013}$
▪ Vier nacalculaties in verband met wijziging x-factorbesluiten m.b.t. de TI 2011, TI 2012, TI 2013 en TI 2014.	$Cor_{i,2015}^{TIt}$
▪ Nacalculatie HS-overdracht Stedin in 2014.	$Cor_{Stedin,2015}^{HS2015}$
▪ Nacalculatie BOB tarieven RENDO in 2012.	$Cor_{REND0,2015}^{BOB Tar2012 (EAV)}$

4. ACM berekent de Totale Inkomsten 2015 inclusief correcties voor de netbeheerder zodoende als volgt:

$$TI_{i,2015}^{incl.corr} = TI_{i,2015}^{excl.corr} + Cor_{i,2015}^{LH2013} + Cor_{i,2015}^{IT2013} + \sum_{t=2011}^{2014} Cor_{i,2015}^{TIt} + Cor_{Stedin,2015}^{HS2015} + Cor_{REND0,2015}^{BOB Tar2012 (EAV)}$$

waarbij:

$TI_{i,2015}^{incl.corr}$ de Totale Inkomsten 2015 van netbeheerder i inclusief correcties.

5. ACM vergoedt als onderdeel van het correctiebedrag de relevante belastingrente (voorheen: heffingsrente) voor de nacalculatie. Deze belastingrente wordt op jaarbasis berekend, met gebruikmaking van de belastingrentepercentages per kwartaal volgens artikel 30f, vijfde lid, van de Algemene wet inzake de rijksbelastingen. De belastingrente wordt berekend door het samengestelde product te nemen van de

Besluit

belastingrentepercentages vanaf het jaar waarop de nacalculatie ziet (ofwel: het prijspeil waarin de nacalculatie is uitgedrukt) tot het jaar waarin de vergoeding van de correctie voor de nacalculatie plaatsvindt (in onderhavig besluit is dat het jaar 2015).

6. Zodoende berekent ACM de correcties voor de netbeheerder als volgt:

$$Cor_{i,t}^{Qs} = Nac_i^{Qs} \cdot (1 + r_{s,t}^{Bel})$$

waarbij:

Nac_i^{Qs} het bedrag van nacalculatie Q dat ziet op een aanpassing van de inkomsten over jaar s voor netbeheerder i .

$r_{s,t}^{Bel}$ de relevante belastingrente om een bedrag uitgedrukt in het prijspeil van het jaar s naar het jaar t te brengen (in dit besluit is t steeds gelijk aan 2015).

7. In de volgende hoofdstukken van deze bijlage wordt uitgelegd hoe ACM de individuele correctie- en nacalculatiebedragen berekent. De aanleiding en toelichting bij de nacalculatie is in de hoofdtekst van het besluit te vinden, in deze bijlage gaat ACM uitsluitend nog in op de berekeningswijze.

2. Correcties

2.1 Nacalculatie ORV Lokale Heffingen over 2013

8. ACM berekent het bedrag als gevolg van de nacalculatie op basis van de feitelijke gegevens voor het objectiveerbare regionale verschil 'Lokale Heffingen' als volgt:

$$Nac_i^{LH2013} = TI_{i,2013}^{LH\_feitelijk} - TI_{i,2013}^{LH\_schatting}$$

waarbij:

$TI_{i,2013}^{LH\_feitelijk}$ de totale inkomsten voor het jaar 2013 van netbeheerder i op basis van de gewijzigde x-factorberekening voor de vijfde reguleringsperiode (van 11 september 2014) met gebruikmaking van feitelijke gegevens voor de kosten van lokale heffingen.

$TI_{i,2013}^{LH\_schatting}$ de totale inkomsten voor het jaar 2013 van netbeheerder i op basis van de gewijzigde x-factorberekening voor de vijfde reguleringsperiode (van 11 september 2014) met gebruikmaking van geschatte gegevens voor de kosten van lokale heffingen.

Besluit

2.2 Nacalculatie Inkoopkosten Transport over 2013

9. ACM berekent het bedrag als gevolg van de nacalculatie voor de Inkoopkosten transport over 2013 als volgt:
10. Als eerste wordt per netbeheerder berekend wat de verwachte Inkoopkosten transport in de vijfde reguleringsperiode zijn, uitgedrukt in het jaar 2009. Dit is de som van de inkoopkosten bij TenneT en de inkoopkosten bij boven/naastliggende regionale netbeheerders. Vervolgens worden deze verwachte Inkoopkosten transport in 2009 omgezet naar de verwachte Inkoopkosten transport in 2010 t/m 2013, op basis van de rekenvolumina voor de jaren 2011-2013. Dit wordt gedaan door deze te verminderen met de productiviteitsverandering en te vermeerderen met het cpi van het betreffende jaar:

$$IT_{i,t}^{o.b.v. \text{ rekenvol.11-13}} = IT_{i,t-1}^{o.b.v. \text{ rekenvol.11-13}} * (1 - PV_t + cpi_t)$$

waarbij:

$IT_{i,t}^{o.b.v. \text{ rekenvol.11-13}}$ Inkoopkosten transport in het jaar t voor netbeheerder i o.b.v. rekenvolumina 2011-2013.

11. Vervolgens worden de volume-effecten in de samengestelde output berekend. Dit wordt gedaan door te kijken naar de ontwikkeling van de totale Samengestelde Output voor de transportdienst van alle netbeheerders tezamen:

$$VE_t = \frac{SO_t^{\text{transportdienst}}}{SO_{t-1}^{\text{transportdienst}}} - 1$$

waarbij:

VE_t Volume-effect tussen het jaar $t-1$ en het jaar t in de Samengestelde output.
 SO_t Totaal van Samengestelde output voor de transportdienst over alle netbeheerders in het jaar t .

12. De geschatte totale Inkoopkosten transport incl. volume-effecten worden vervolgens berekend door het totaal aan Inkoopkosten transport o.b.v. de rekenvolumina 2011-2013 te corrigeren voor het product van de volume-effecten tussen het respectievelijke jaar en het jaar 2009:

$$IT_t^{\text{inschattingNE6R}} = IT_t^{o.b.v. \text{ rekenvol.11-13}} * \prod_{l=2009}^t (1 + VE_l)$$

waarbij:

$IT_t^{\text{inschattingNE6R}}$ Inschatting van het totale bedrag voor Inkoopkosten transport voor het jaar t op basis van de berekening zoals gepresenteerd in het methodebesluit voor de zesde reguleringsperiode.

Besluit

$$\prod_{l=2009}^t (1 + VE_l) \quad \text{Het product van de volume-effecten tussen het jaar } l \text{ en het jaar } t.$$

Deze totale inkoopkosten transport worden vervolgens verdeeld over de verschillende netbeheerders naar rato van hun aandeel in de totale Inkoopkosten transport in het jaar 2009.

13. De daadwerkelijke Inkoopkosten transport worden in 2013 berekend door het totaal te nemen van de inkoopkosten bij TenneT en de inkoopkosten bij de boven/naastliggende netbeheerders. Dit geeft het volgende nacalculatiebedrag:

$$Nac_i^{IT2013} = IT_{i,2013}^{daadwerkelijk} - IT_{i,2013}^{inschattingNE6R}$$

waarbij:

$$IT_{i,t}^{daadwerkelijk} \quad \text{Daadwerkelijk bedrag voor Inkoopkosten Transport voor het jaar } t \text{ voor netbeheerder } i.$$

26/29

2.3 Nacalculatie Wijziging x-factorbesluiten m.b.t. de TI 2011, TI 2012, TI 2013 en TI 2014

14. Als gevolg van de wijziging van de x-factor, q-factor en rekenvoluminabesluiten dient er een nieuwe berekening te worden gemaakt van de Totale Inkomsten in 2011 t/m 2014. De desbetreffende nacalculatie is zodoende het verschil tussen het oude TI-bedrag en de TI-berekening op basis van de nieuwe besluiten. De berekening van de nieuwe bedragen gaat met dezelfde methodiek als die werd gebruikt in de oorspronkelijke TI-berekeningen. De oorspronkelijke TI-bedragen voor de periode 2011-2013 volgen uit de x-factorberekening zoals die is gepubliceerd op 27 augustus 2012. Voor 2011 en 2012 geldt dat reeds eerder een nacalculatie is doorgevoerd op het TI-bedrag, in verband met een eerdere wijziging van de x-factorberekening elektriciteit voor 2011-2013. De nieuwe wijziging die in dit besluit wordt vastgesteld betreft voor 2011 en 2012 een wijziging *ten opzichte van deze eerdere wijziging* van 27 augustus 2012. Het oorspronkelijke TI-bedrag voor 2014 is gebaseerd op de berekeningen die gepubliceerd zijn bij de tarievenbesluiten 2014. Voor de TI 2014 kan daarom verwezen worden naar de berekening van de term $TI_{i,2014}^{excl.corr}$ in randnummer 2 van deze formulebijlage. Voor de jaren 2011 t/m 2013 is de formule als volgt:

$$TI_{i,t}^{excl.corr} = TI_{i,t-1}^{excl.corr} \cdot (1 + cpi_t - x_{i,2011-2013}^{gewijzigd} + q_{i,2011-2013}^{gewijzigd})$$

15. Dit geeft de volgende nacalculatie:

$$Nac_i^{TIt} = TI_{i,t}^{excl.corr} - TI_{i,t}^{excl.corr \text{ oud}}$$

waarbij:

$$TI_{i,t}^{excl.corr \text{ oud}} \quad \text{Totale Inkomsten in jaar } t \text{ van netbeheerder } i \text{ zonder correcties, o.b.v. het}$$

Besluit

$x_{i,2011-2013}^{gewijzigd}$

oorspronkelijke x-factorbesluit.
De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering voor netbeheerder i in de jaren 2011 tot en met 2013, zoals vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit van 11 september 2014.

$q_{i,2011-2013}^{gewijzigd}$

De kwaliteitsterm voor netbeheerder i in de jaren 2011 tot en met 2013, zoals vastgesteld in het gewijzigde q-factorbesluit van 11 september 2014.

2.4 Correctie HS-overdracht Stedin in 2014

- Als gevolg van de HS-overdracht bij Stedin worden de Gestandaardiseerde activawaarde (GAW), de afschrijvingen en de operationele beheerkosten van Stedin naar beneden bijgesteld. Ook dienen de Inkoopkosten transport van Stedin naar boven toe te worden bijgesteld.
- Allereerst worden de bedragen voor de GAW, het afschrijvingsbedrag, de operationele beheerkosten en de inkoopkosten transport voor 2015 bepaald. Deze worden bepaald aan de hand van de bedragen voor 2014, welke zijn gebaseerd op een opgave door Stedin. Deze bedragen worden gecorrigeerd voor de inflatie en productiviteitsverandering voor 2015 (de Inkoopkosten transport worden alleen voor inflatie gecorrigeerd). Dit geeft de volgende berekeningen:

$$\begin{aligned}GAW_{2015}^{HS} &= GAW_{2014}^{HS} * (1 + cpi_{2015}) * (1 - PV_{NE6R}) \\AFS_{2015}^{HS} &= AFS_{2014}^{HS} * (1 + cpi_{2015}) * (1 - PV_{NE6R}) \\OBK_{2015}^{HS} &= OBK_{2014}^{HS} * (1 + cpi_{2015}) * (1 - PV_{NE6R}) \\IT_{2015}^{HS} &= IT_{2014}^{HS} * (1 + cpi_{2015})\end{aligned}$$

waarbij:

GAW_t^{HS}	Inschatting van de gestandaardiseerde activawaarde van de overgedragen HS-netten, exclusief in 2014 in gebruik genomen activa, in het jaar t .
AFS_t^{HS}	Inschatting van het afschrijvingsbedrag t.b.v. de overgedragen HS-netten, exclusief in 2014 in gebruik genomen activa, in het jaar t .
OBK_t^{HS}	Inschatting van de operationele beheerkosten t.b.v. de overgedragen HS-netten in het jaar t .
IT_t^{HS}	Inschatting van de inkoopkosten transport t.b.v. de overgedragen HS-netten in het jaar t .
PV_{NE6R}	Productiviteitsverandering zoals bepaald in het gewijzigde x-factorbesluit Elektriciteit voor de zesde reguleringsperiode.

Besluit

18. Op basis hiervan wordt vervolgens de correctie t.b.v. de overgedragen HS-netten berekend:

$$Cor_{Stedin,2015}^{HS2015} = -GAW_{2015}^{HS} * WACC_{2015}^{interpolatie} - AFS_{2015}^{HS} - OBK_{2015}^{HS} + IT_{2015}^{HS}$$

waarbij:

$WACC_{2015}^{interpolatie}$

De Weighted Average Cost of Capital (WACC), op basis van een interpolatie tussen de WACC uit 2013 (voor de vijfde reguleringsperiode) en de WACC uit 2016 (voor de zesde reguleringsperiode).

2.5 Nacalculatie BOB tarieven RENDO 2012

19. In zijn uitspraak van 13 februari 2014 heeft het CBb geoordeeld dat het beroep van RENDO tegen de tarieven 2012 gegrond is. Als gevolg dient ACM de nacalculaties 'Wijziging EAV-tarieven' voor de jaren 2009 en 2010, zoals opgenomen in het Tarievenbesluit Elektriciteit 2012 van RENDO, ongedaan te maken. Dit geeft de volgende nacalculatie:

$$Nac_{RENDO}^{BOB Tar2012 (EAV)} = Cor_{RENDO,2012}^{Wijz.EAVTar2009} + Cor_{RENDO,2012}^{Wijz.EAVTar2010}$$

Besluit

Appendix bij Bijlage 1: Overzicht Totale Inkomsten en correcties 2015

	COGAS	DNWB	ENDINET	ENEXIS	LIANDER	REDO	STEDIN	WESTLAND
TI-berekening 2015								
Totale Inkomsten exclusief correcties								
Beginkosten 2013 (exclusief correcties)	16.251.532	70.834.135	32.985.085	903.546.017	971.176.421	11.090.234	667.070.703	47.410.025
Gemiddelde inkoopkosten transport in efficiëntie-niveau 2013	3.313.999	9.411.091	7.076.465	146.052.066	122.472.726	2.064.672	83.752.059	7.289.907
Beginkosten 2013 (exclusief correcties en inkoopkosten transport)	12.937.533	61.423.044	25.888.619	757.493.951	848.703.695	9.025.563	583.318.644	40.120.118
X-factor 2014-2016	4,75	4,39	4,93	4,59	4,30	4,82	4,29	4,56
Q-factor 2014-2016	2,09	0,02	0,98	0,04	0,18	1,25	0,10	0,02
2014								
Gemiddelde inkoopkosten transport 2014 bij rekenvolumina 2014-2016	3.406.791	9.674.602	7.274.606	150.141.524	125.901.962	2.122.482	86.097.116	7.494.024
TI 2014 (zonder correcties)	16.362.437	70.133.304	32.865.506	894.379.331	960.347.435	11.078.548	661.307.631	46.916.052
2015								
Gemiddelde inkoopkosten transport 2015 bij rekenvolumina 2014-2016	3.440.859	9.771.348	7.347.352	151.642.939	127.160.982	2.143.707	86.958.087	7.568.965
Geschatte extra inkoopkosten transport systeemdienst 2015 (totaal)	116.698.790							
Geschat aandeel RNB's in volumes transportdienst van TenneT	84%							
Aandeel SO	0,6%	2,6%	1,2%	33,7%	35,4%	0,4%	24,3%	1,8%
Geschatte extra inkoopkosten transport voor systeemdienst 2015 (per RNB)	591.061	2.604.109	1.224.865	33.506.548	35.268.208	376.155	24.158.688	1.760.641
TI 2015 (zonder correcties)	16.172.502	70.796.700	33.408.186	902.966.851	967.835.961	11.245.757	667.978.075	47.356.094
Correcties in tarieven 2015								
Overname private netten 2013 in 2013	-	-	-	-	-	-	-	-
Overname private netten 2013 in 2014	-	-	-	-	-	-	-	-
Overname private netten 2014 in 2014	-	-	-	-	-	-	-	-
Lokale Heffingen 2013	1.157.985-	450.087	-	-	27.306.728	107.900-	2.148.186-	-
Inkoopkosten Transport 2013	356.872-	225.212	1.153.261-	27.471.458	27.790.872	295.677-	8.107.191	827.801
Gewijzigde TI 2011	128.304-	486.225-	270.822-	7.218.217-	6.369.016-	76.202-	8.636.190-	315.722-
Gewijzigde TI 2012	267.726-	1.012.450-	573.046-	15.145.481-	13.388.463-	161.878-	14.652.443-	655.698-
Gewijzigde TI 2013	419.790-	1.584.178-	911.127-	23.879.550-	21.148.390-	258.398-	21.440.663-	1.023.283-
Gewijzigde TI 2014	101.237	443.745	207.905	5.758.661	5.970.550	63.929	8.085.220	299.736
HS-overdracht Stedin							2.751.495-	
BOB Tarieven 2012 (REDO)						110.162		
Bijzonderheid: nacalc saldo verrekenen i.v.m. lagere tarieven Enexis over 2012								
Bijzonderheid: nacalc saldo verrekenen i.v.m. lagere tarieven Enexis over 2013								
Totaalbedrag Correcties in TI 2015	2.229.441-	1.963.809-	2.700.352-	13.313.129-	20.162.282	725.965-	33.436.566-	867.164-
Totale Inkomsten 2015 inclusief correcties								
Totale Inkomsten 2015 (incl. correcties)	14.543.061	68.832.891	30.707.834	889.653.722	987.998.242	10.519.792	634.541.509	46.488.929

62/62